

НЕШЧАНИК

ЧАСОПИС ЗА ИСТОРИОГРАФИЈУ, АРХИВИСТИКУ
И ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ • ГОДИНА XI • БРОЈ 11 • 2013

11

- ◆ МИЛАНСКИ ЕДИКТ - 17 ВЕКОВА ВЕРСКЕ ТОЛЕРАНЦИЈЕ (313 - 2013)
- ◆ ИСТОРИЈСКИ ДОГАЂАЈИ, ГОДИШЊИЦЕ, ТЕМЕ
- ◆ ДУХОВНА И КУЛТУРНА ИСТОРИЈА, АРХИВИСТИКА
- ◆ ПРАВНЕ НАУКЕ КРОЗ ИСТОРИЈУ И ВРЕМЕ

• ПЕШЧАНИК •

Часопис за историографију, архивистику и хуманистичке науке

Издавач: Историјски архив Ниш

Главни и одговорни уредник: Иванка Станчевски

Уредник: Иванка Станчевски

Редакција: др Зоран Ђорђевић, ред. професор · др Миомира Костић, редовна професорка · др Наталија Јовановић, ванредна професорка · мр Радоје Костић · Љиљана Ђуровић, архивски саветник · Миљана Ђорђевић, виши архивист

Рецензенти: проф. др Миомира Костић, мр Радоје Костић

Технички уредник: Братислав Сретић

Лектор: Миљана Ђорђевић

Лектори енглеског језика: Даница Милошевић, Јелена Јовићевић

Компјутерска обрада: Срђан Павловић, Владимир Вељковић

Ликовно решење насловне стране: Славољуб Станковић

Штампа: ВУК КАРАЦИЋ ДОО-НИШ

Тираж: 400 примерака

ISSN 1451-6373

HISTORICAL ARCHIVE NIS

SANDGLASS XI

Magazine for historiography, archivistics and
humanistic sciences

NIS • 2013 •

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ НИШ

ПЕШЧАНИК XI

Часопис за историографију, архивистику
и хуманистичке науке

НИШ • 2013 •

САДРЖАЈ / CONTENTS /

Милански едикт - 17 векова верске толеранције (313 - 2013) *Edict of Milan - 17 Centuries of Religious Tolerance (313-2013)*

Небојша Озимих / Nebojša Ozmić

Константин Велики и верска толеранција	16
Constantine The Great and Religious Tolerance	25

Зоран Б. Живковић / Zoran B. Živković

Милански едикт	
- Обележавање 1600. годишњице у Нишу 1913. године	27
The Edict of Milan	
Celebration of 1600 th Anniversary in the City of Nis in 1913	68

Прота Т. Урошевић / Archpriest, T. Urošević

Доситеј, Епископ Нишки	71
Metropolitan Dositej Vasić Bishop of Niš	85

Др Гордана Милошевић / Gordana Milošević, Ph.D.

Градитељска делатност Константина великог на Медијани	86
Architectural Activity of Constantine The Great at Mediana	95

Др Гордана Јеремић / Gordana Jeremić, Ph.D.

Поводом осамдесетогодишњице систематских истраживања	
источне градске некрополе Наиса – досадашњи резултати	96
On the Occasion of Eightieth Anniversary of the Systematic Study on Eastern	
Necropolis of Nais – Previous Results	111

Мр Милунка Митић / Milunka Mitić

“EN TOYTO NIKA” (Овим побеђуј !) – Крст Светог цара Константина и	
Часни крст у житијима Светога Симеона-Немање	113
"In This Sign You Will Conquer!" - The Cross of Saint Czar Constantine	
and the Holy Cross in the Hagioographies of Saint Symeon - Nemanja.....	123

Милена Жикић / Milena Žikić

Митраизам и његово тумачење са аспекта историјских и	
археолошких сазнања	124
Mithraism and its Interpretation on the Basis of Historical and Archaeological	
Findings	146

Никола Арсић, Душан Андрејевић / Nikola Arsić, Dušan Anderejević

Цар Константин – име које спаја	147
Emperor Constantine – The Name that Unites	154

Историјски догађаји, годишњице, теме
Historical Events, Anniversaries, Persons, Topics

мр Радоје Костић / Radoje Kostić, M.A.

- Моравска дивизија првог позива у Другом балканском рату 155
Morava Division of the First Call in the Second Balkan War in 1913..... 178

Душан Андрејевић / Dušan Andrejević

- Нишки споразум 1923. године
- Покушај послератног зближавања Краљевине СХС и
Краљевине Бугарске Treaty of Niš 1923 181
The Attempt of Post-war Rapprochement between the Kingdom of Serbs,
Croats and Slovenes and the Kingdom of Bulgaria 196

Никола Арсић / Nikola Arsić

- Савезничко бомбардовање Ниша октобра 1943. године са освртом на
писање листа "Ново време" 197
Allied Bombing of Niš in October 1943 with Focus on the
Writing of the Journal New Times 215

Милан Ранђеловић / Milan Ranđelović

- Хафизпашићи, породица нишких моћника 216
The Hafizpašićs, the Powerful Family from Niš 225

Духовна и културна историја, архивистика
Spiritual and Cultural History, archival

Др Предраг Јеленковић / Predrag Jelenković, PhD

- Историјски преглед развоја комуникологије 226
Historical Overview of Development of Communication 238

Катарина Илић / Katarina Ilić

- Нишки споменици на пољу сукобљених идеологија 239
Monuments of Niš in the Field of Conflicting Ideologies 250

Ана Јовашевић / Ана Jovašević

- Заштита културног наслеђа у Србији 251
Protection of Cultural Heritage in Serbia 260

мр Милош Марсенић / Miloš Marsenić, MA

- Богатство Историјског архива Ниш - матичне књиге као историјски извор 261
Treasure of the Archives in Niš: Registries as a Historical Source 268

**Милош Ђорђевић, Александра Васић /
Miloš Đorđević, Aleksandra Vasić**

Патенти као законски акти хабзбуршких царева и њихов утицај
у Краљевству Србији на примеру “Привилеговане оријенталне компаније” 269
Patents as the Legal Acts of the Habsburg Emperors. The Example
of ‘Privileged Oriental company’ and its Influence in the Kingdom of Serbia 274

Бобан Јанковић / Boban Janković

Примена дигиталног воденог жига у архивистици 275
Use of the Digital Watermark in Archivists 279

*Правне науке кроз историју и време
Legal Science Through History and Time*

Др Небојша Ранђеловић / Nebojša Randelović, LL.D

Две уставобранитељске скупштине 280
Two Constitutionalist Assemblies 287

Мирјана Павловић / Mirjana Pavlović

Имовинске казне у Душановом закону 288
Pecuniary Penalties of Car Dušan’s Legal Code 300

Проф.др Миомира Костић, Раде Богојевић /

Miomira Kostić LL.D, Rade Bogojević

Имовински криминалитет кроз правне споменике старог српског права .. 301
Property Crime through Legal Monuments of Old Serbian Law 311

Проф.др Драган Јовашевић / Dragan Jovašević , LL.D

Развој малолетничког кривичног права у писаним споменицима 312
The Development of Juvenile Criminal Law in Historical Legal Sources 322

Доц. др Марија Игњатовић / Marija Ignjatović, Assistant Professor

Историјски развој предбрачних имовинских односа у Византији,
средњовековном праву и праву грађанских друштава 325
Historical Development of Premarital Property Relations in Byzantium,
Medieval Law and the Law of Civil Societies 333

Др Дарко Димовски, Александар Михајловић /

Darko Dimovski, LL.D. Aleksandar Mihajlović

Присилни брак – од савременог ка старом српском праву 334
Forced Marriage – From Contemporary to Old Serbian Law 340

др Дарко Димовски 1984 - Асистент, Правни факултет Универзитета у Нишу

Александар Михајловић 1991 - Студент основних академских студија права, Правни факултет Универзитета у Нишу

УДК 347.62:343.435(497.11)(091)

ПРИСИЛНИ БРАК - ОД САВРЕМЕНОГ КА СТАРОМ СРПСКОМ ПРАВУ

Апстракт: Аутори наглашавају да брак, као законом уређена заједница живота жене и мушкарца, је током историје претрпео различите измене, док друштвене околности нису биле таква да омогућавају равноправност и једнакост жене и мушкарца у погледу његовог склапања. Данас, као и раније, равноправност будућих брачних партнера је угрожена тзв. присилним браком, у којем се спроводи сила или претња, као метод утицања на доношење позитивне одлуке. Као начин „обезбеђивања“ супруге, наводи се трговина женама и децом, чији обим годинама расте. Због тога је потребно наставити са јачањем међународних и домаћих инструмената у борби против трговине женама и децом с циљем склапања брака.

Кључне речи: присилан брак, трговина људима, савремено право, старо право, Србија

У данашњици, промишљања о браку и породици, као и о свим другим темама савременог човека, неумитно су пласирана на друштвеним мрежама, па је њихова доступност, самим тим, универзална. Стога, одређења попут оних да је брак друштвена, верска и законска заједница између две или више особа, различитог или истог пола, нису усамљена. Након таквих одређења, уобичајено следе коментари који се неумитно осврћу на питања стицања богатства, односно да се удруживање људских бића у заједнице, организације и групе догађа из различитих разлога, који су диктирани су различите потребе, а најчешће су у питању материјалне.⁷⁵⁰ Но, без обзира на савремене приступе, у правној науци, пре свега из области грађанског права, чија је грана породично право, полази се од премисе да је брак једна од најстаријих, најважнијих друштвених и правних институција.⁷⁵¹

⁷⁵⁰ Новац и стицање материјалних богатстава представљају главну преокупацију савременог човека - формирају се партнерска предузећа, праве се међудржавни уговори и цео свет се уједињује због једног и „најважнијег“ циља - остваривања што већег материјалног богатства. Квалитет живота, како већина људи верује, директно је повезан са количином материјалног богатства.

Брак, <http://sh.wikipedia.org/wiki/Brak>

⁷⁵¹ Видети: З. Поњавић, *Породично право*, Правни факултет Крагујевац, 2011., стр. 65.

Одређења породице и брака кроз историју

Породица је назив за институцију која је стара колико и сам људски род и уједно је то „парадоксална и недокучива појава”,⁷⁵² која се некада заснивала искључиво на браку, па је стога то и био разлог зашто је брак био заштићен од стране законодавца и законписца. Главна улога породице састоји се у стварању основа за друштвено-културно и персонално формирање новорођене јединке. Породица се јавља као посредник између личности својих пунолетних чланова и деце, с једне стране и друштвене заједнице, с друге стране.⁷⁵³

Савремена породица задржала је у себи многе одлике патријархалности. Патријархални породични односи сачували су се у обичајном исказивању потчињеног положаја деце и супруге - жене у односу на оца и мужа – мушкарца, при чему се губи емоционална приврженост и топлина између родитеља и између родитеља и деце, а додају одлике убрзаног животног ритма у коме нема времена за нежне изливе осећања и посвећивање једних другима. Међусобна повезаност чланова породице, спровођење процеса социјализације и заинтересованост за децу понекад има одлике “бизарно исказаних осећања” – почев од претераног спутавања и потребе да се деци “обезбеди све” по сваку цену до потпуног занемаривања дечије потребе за љубављу и исказивања равнодушности у контактима или отворених и прикривених форми злостављања деце.⁷⁵⁴

У првобитној заједници, тек на почетку средњег ступња дивљаштва, са појавом сточарства и земљорадње, настала је прва људска заједница – род или генс. Међусобни односи чланова заједнице заснивали су се на принципу солидарности међу члановима рода, што им је омогућило да опстану и продуже своју врсту. Током периода робовласништва дошло је до распада родовско-племенског друштва и нестајања родовске једнакости и хомогености.⁷⁵⁵ Најстарији период јеврејске историје био је обележен матрилинеарним сродством. Деца су сматрана божјим даром, а њихова бројност божјим благословом.⁷⁵⁶ Та потреба за децом била је условљена економским и религиозним разлозима. Мушки потомци одржавали су култ огњишта, а са практичне стране, деца оба пола била су помоћ и одмена у раду. У робовласничком Риму највишу власт имао је отац - *pater familias* који је своје право *ius vitae ac necis* примењивао над свим члановима своје породице. Са

⁷⁵² Н. Екермен, Н., *Психодинамика породичног живота*, Титоград, Графички завод, 1966., стр. 41.

⁷⁵³ Екермен, Н., *op. cit.*, стр. 46.

⁷⁵⁴ Према антрополошком схватању, животна историја сваког појединца представља почетак прилагођавања обрасцима и мерилима који се преносе с једне генерације на другу. Од тренутка када дете дође на свет обичаји друштва, у којем је оно рођено, одређују оквир његовог будућег животног искуства и понашања.⁷⁵⁴ Према Бенедикт, ниједна особина племенске друштвене организације којој дете припада, језика којим говори, нити пак локалне религије у чијем је духу одгајано није била утиснута у опходне ћелије његових родитеља. Р. Бенедикт, *Обрасци културе*, Просвета, Београд, 1976., стр. 31, 41.

⁷⁵⁵ Д. Лакићевић, *Увод у социјалну политику*, Београд, Савремена администрација, 1980., стр. 80-83.

⁷⁵⁶ М. Младеновић, *Увод у социологију породице*, Београд, Савремена администрација, 1973., стр. 95.

развојем друштва *patria potestas* се све више ограничавала. Између родитеља и брачне деце временом су се успоставила узајамна права и дужности, а деца више нису била обавезна на слепу послушност не само према оцу, него према оба родитеља.⁷⁵⁷

Већ у средњем веку, према деци је постојало неколико повезаних тенденција, које су биле исказане кроз институционално деловање, породичне односе и брачне односе. Породица је успевала да одржи функцију очувања живота, добара и имена и није задирала дубоко у осећања својих чланова.

Урбанизација и индустријализација на тлу Европе и Америке разбила је традиционални модел заједничког живота. Ако би се породици нешто догодило дете је било препуштено само себи. У литератури се наводи да су у XVII веку крај обала Америке плутали препуни бродови напуштене деце сакупљене на улицама Лондона.

Тек у 19. веку настају другачије снаге важне за модеран развој, породице и брака – нови закони и обичаји, професије и институције, који су створили друштвени оквир у коме чланови једне породичне заједнице прихватили своју узајамну одговорност. На ову појаву утицали су реформатори – моралисти.⁷⁵⁸ Породица више није била само институција приватног права, намењена очувању имена и добара. У овом периоду дошло је до правног регулисања пунолетства, делимично је ограничена родитељска власт у имовинским односима родитеља и деце, уведено обавезно основно школовање и законски ограничена безобзирна експлоатација дечијег рада.⁷⁵⁹

Ипак, 20. век се може назвати златним веком брака, породице и детета. У овом веку, држава се обавезала да обезбеди минимум социјалне сигурности породици и њеним члановима, а за другачије поступање, држава има право да изрекне санкције кривичноправног и грађанскоправног карактера.

Међутим, појам савременог брака датира из времена Француске буржоаске револуције, после које се, по Уставу Француске из 1791. године, брак почео сматрати грађанскоправним уговором. То је у великој мери довело до значајног побољшања положаја жене, у односу на ранији период, у многим националним законодавствима. Грађанска форма брака подразумевала је раздвајање црквеног од световног законодавства, што се одразило и на законску регулативу тога доба, пре свега у грађанским законцима.

Већ тада, поставило се питање слободе воље приликом закључења брака, односно забрана принуде, у односу на будуће брачне партнере. То не подразумева да је већ тада било актуелизовано питање трговине људима и једног његовог посебног облика, а то је трговина женама у циљу склапања брака (*mail-order brides*).

Трговина људима и принудни брак

Трговина људским бићима као облик криминалитета и виктимизације,

⁷⁵⁷ Stoljar, *The Social, Legal and Historical Position of Children*, *Inter. Enciclopedia of Comp. Law*, v. IV, стр. 19., цит. у: Јањић-Комар, М., *Право детета на живот и здравље*, Београд, докторска дисертација, Универзитет у Београду, Правни факултет, 1981., стр. 10.

⁷⁵⁸ Ф. Аријес, *Векови детињства*, стр. 306-307.

⁷⁵⁹ S. White, B. N. White, *Djetinjstvo*, Zagreb, Globus, 1986., стр. 29-32.

представља организовану криминалну делатност ради стицања материјалне користи, која се састоји од читавог низа разноврсних и међусобно повезаних радњи усмерених ка остваривању истог циља. Реч је заправо, о континуираној делатности, драстичном кршењу људских права, процесу који започиње у тренутку успостављања првог контакта са жртвом и траје све док је жртва физички и сексуално експлоатисана, све док се налази у подређеном положају. Сагледана као део разгранате мреже организованог криминалитета и као континуирани процес, трговина људима обухвата низ различитих криминалних радњи: врбовање и регрутација жртава, које бежећи од рата, глади и сиромаштва поверују у истинитост лажних обећања о богатијем и угодном животу на неком другом месту, у некој другој земљи; одвођење, пребацивање и смештај жртава, које су добровољно или принудно, започеле своје паклено путовање у обећани „рај“; посредовање између продаваца и купаца – трговаца људском несрећом; довођење жртве у стање ропства, у завистан и безизлазан положај; систематско подвргавање жртве најсуровијим облицима принудног рада и сексуалне експлоатације ради стицања што веће зараде. Криминалне радње које чине трговину људима могу бити предузете унутар граница једне државе, али се, веома често, предузимају на територији двају или више држава. Сагласно томе, трговина људским бићима може се кретати у националним оквирима или имати транснационални, међународни карактер.

У међународним оквирима трговина људима је постала предмет разматрања током деведесетих година двадесетог века, када је међународна заједница интезивирала рад на изналагању адекватних механизма за борбу против ове изузетно друштвено опасне појаве. Бројне активности међународних организација, доношење низа докумената у виду препорука, резолуција, конвенција, протокола и декларација, утицали су да трговина људима буде забрањена како на међународном тако и на националном плану. Ипак, веома мали број земаља има посебне законе против трговине људима. Осим тога, у већини земаља у свету не постоје законске одредбе којима се регулише употреба специјалних полицијских техника или средстава у истраживању комплексних злочина, као што је трговина људима, и начина стицања профита криминалних организација. Такође, не постоје правни оквири за сарадњу полицијских и судских органа у репресивном деловању према трговини људима. Чак и када постоје добри закони, трговина људима се сматра првенствено као имиграциони проблем, а не као опасна криминална активност, исто као трговина дрогом или оружјем. Претпоставља се да увек постоји сагласност особе која је продата односно купљена, па се трговци људима, ако се уопште кривично гоне, кажњавају благим казнама или пуштају уз кауцију.

Иако је трговина женама у циљу сексуалне експлоатације облик трговине женама о коме се највише зна и највише говори у јавности, трговина женама је шири проблем и јавља се најчешће у три основна облика: Трговина женама у циљу сексуалне експлоатације, Трговина женама у циљу експлоатације (домаћег) рада; Трговина женама у циљу склапања брака (mail-order brides).

Трговина децом, поред трговине у циљу сексуалне експлоатације и експлоатације рада, обухвата и трговину која има за циљ њихову експлоатацију за вршење кривичних дела и других асоцијалних понашања (нпр. просјачење, продаја дроге, употреба у порнографији), за трговину органима, ради усвојења,

употребе у оружаним сукобима, трговину децом ради склапања брака и трговину нерођеном децом или тек рођеним бебама ради усвојења. За разлику од трговине пунолетним особама, трговина децом, с обзиром на њихову незрелост за доношење одлука, постоји независно од тога да ли је приликом њеног вршења употребљена принуда или превара. Трговина децом ради склапања брака, не постоји у великом обиму у нашој земљи. Тако је, према подацима Министарства унутрашњих послова, током 2008. године било 2 случаја трговине децом ради склапања брака.⁷⁶⁰ Неопходно променити и свест представника државе, како би се ефикасније борило против трговине децом у циљу склапања принудног брака. Такође, наглашавамо да се присилан брак може склопити и када оно није последица трговине женама и децом. Потреба за променом свести се најбоље може илустровати реченицом једне раднице Центра за социјални рад, која је окарактерисала принудно склопљен ромски брак као „*циганска посла*“.⁷⁶¹

Међународна заједница, свесна овог проблема, донела је, у Уједињеним Нацијама (УН), донела 2000. године Протокол о превенцију, сузбијању и кажњавању трговине људима, посебно жена и деце. Борба против трговине женама и децом ради склапања принудног брака може се пратити и раније. Наиме, УН су 1956. године донеле Допунску Конвенцију о укидању ропства, трговине људима, установа и пракси сличним ропству, којом се, између осталог, одређује да је сервилан брак установа слична ропству, у којем жена (минимум година није одређен) нема право да одбије ступање у брак, јер њена породица или нека друга група добијају одређену новчану компензацију или неку другу корист. Присилан (принудни) брак се може одредити као склапање брака, при чему не постоји слобода воље особе која ступа у брак, јер се над њом примењује сила, претња или обмана.⁷⁶² Поред ових, могу се навести и други документи, помоћу којих се забрањује трговина људима у циљу склапања брака, као и основна људска права, којима се гарантује слобода склапања брака без присиле: 1) Универзална декларација о људским правима (чланови 1, 16, 25 и 26), 2) Конвенција о елиминацији свих облика дискриминације жена (члан 16), 3) Међународни пакт о грађанским и политичким правима (члан 23), 4) Конвенција о престанку на брак, минимум година за брак и регистрацији брака (чланови 1, 2 и 3) и 5) Афричка повеља о правима и добробити детета (члан 21).

Не постоје потпуни подаци о обиму трговине женама и децом у циљу склапања сервилног и присилног брака. У Великој Британији је, на пример, 2007. године било укупно 330 случајева трговине децом, од којих је само један одређен као сервилан брак. Током исте године било је идентификовано седам сомалијских девојака, које су биле жртве трговине у циљу склапања принудног брака.⁷⁶³

⁷⁶⁰ Видети: <http://www.mup.gov.rs/cms/resursi.nsf/Statistika%20-%20trgovina%20ljudima.doc>, приступ 03.04.2013. године

⁷⁶¹ Видети: <http://www.novimagazin.rs/vesti/prinudni-brakovi-u-srbiji>, приступ 03.04.2013. године

⁷⁶² Видети: <http://www.aic.gov.au/publications/current%20series/rip/21-40/rip32.html>, приступ 03.04.2013. године

⁷⁶³ Видети: http://www.ecpat.org.uk/sites/default/files/forced_marriage_ecpat_uk_wise.pdf, приступ 03.04.2013. године

Присилан брак у српском Грађанском законнику

Србија је 1844. године донела свој Грађански законик, који се *de facto* примењивао све до 1978. године, када је усвојен Закон о облигационим односима. Без обзира на то, поједине одредбе из Грађанског законика се и данас примењују – уговор о поклону. Један од главних писаца Законика је правник и књижевник Јован Хаџић.⁷⁶⁴ У свом раду, Хаџић се суочава са различитим проблема. Наиме, иако је постојала његова тежња да имплементира западноевропска решења, у погледу породичне задруге и равноправности полова приликом наслеђивања, у Законнику је прихваћено само његово одређење породичне задруге, о само његово одређење породичне задруге. Због тога што су мушку наследници имали предност у погледу наслеђивања у односу на женске наследнике, у Београду су га жене клеле и псовале, јер су у њему виделе главног кривца за овакво законско решење.⁷⁶⁵

Међутим, ситуација везан за склапање брака је умногоструко другачија. У Законнику се изричито наводи да брак не може бити закључен без узајамног и неизнуђеног саглашавања. Такође, у Законнику је забрањено да родитељи и сви остали принуде „децу и млађе“ у брак да ступе (члан 88). Законодавац је, желећи да ограничи обичај отимања девојке ради склапања брака, прописао да ће се за овакво противправно понашање судити и изрећи оштра казна (члан 89). Као један од разлога за поништај брака наводи се „*ако је са девојком отетом и неослобођеним или неодржљивим страхом примораном; на захтевање приморане стране, или њених најближих*“ (члан 93). На основу овога произилази да је законодавац у више одредаба Законика гарантовао слободу воље будућих супружника, нарочито жене.

Резиме

Слобода воље, као један од услова за закључење брака, представља фундамент равноправности полова. И поред тога што је потребна слобода воље за закључење брака, и данас постоје тзв. сервилни и присилни бракови, у којима таква воља не постоји. Сервилни бракови постоје када дође до продаје, углавном, женске особе с циљем склапања брака, док принудни брак када се употребљава сила како би се добила сагласност будућег брачног партнера. У многим случајевима жртве ових бракова су уједно и жртве трговине људима.

Да би се обезбедиле ефикасне мере у борби против ових облика бракова, потребно их је убрајати у облике трговине људима. На овај начин би се обезбедио већи степен заштите жртава и брже процисуирање његових извршиоца.

⁷⁶⁴ Видети: <http://www.overa.rs/gradanski-zakonik-kraljevine-srbije-1844-god-sa-kasnijim-izmenama.html>, приступ 04.04.2013. године

⁷⁶⁵ Видети: <http://www.ius.bg.ac.rs/informacije/Miroslav%20Djordjevic%20legal%20Transplants.htm>, приступ 04.04.2013. године

Darko Dimovski, LL.D. 1984 - Teaching Assistant, University of Niš, Faculty of Law

Aleksandar Mihajlović 1991 - Student at the basic academic studies of law, University of Niš, Faculty of Law

Summary

FORCED MARRIAGE – FROM CONTEMPORARY TO OLD SERBIAN LAW

Free will, as one of the preconditions for entering into marriage, stands for the fundamentals of gender equality. Apart from the fact that the free will is necessary in order to enter into marriage, the so-called servile or forced marriages, in which there is no free will, still exist. Servile marriages occur when mostly women are sold into marriage, while forced marriage engages force with the purpose of obtaining the consent of a future spouse. In most of the cases, victims of these marriages are at the same time the victims of human trafficking.

With the purpose of implementing efficient measures in the process of fighting these types of marriages, they need to be regarded as types of human trafficking. This would result in the higher level of victims' protection and faster prosecution of perpetrators.